

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 149 (12.474)

Trst, četrtek, 26. junija

primorski dnevnik

6 - PP 559
32 (4 linije)
glio 1
- 85723
20
OSREDNJA KNJITARNICA
B554 AA
P.P. 132
66001 KOPER
60100200

Nesprejemljiv odnos do prizadetega prebivalstva in njegovih organizacij

Tržaški občinski odbor namerava odobriti varianto o lokaciji sinhrotrona pri Bazovici

Nočejo nas poslušati!

Dejstvo, da namerava Tržaški občinski odbor odobriti varianto regulacijskega načrta po nujnostem postopku in tako dejansko razlastiti zemlji pri Bazovici za namestitev sinhrotrona, dokazuje nekaj zelo preprostih stvari:

Prvič: politične sile, ki upravljajo naše mesto, nimajo nobenega namena poslušati pripombe in zahteve lastnikov zemlje. Ne zdi se jim potrebno niti poslušati mnenje vzhodnokraškega rajonskega sveta, čeprav pravilnik izrecno zahteva takšno mnenje, ko gre za zadeve v zvezi z regulacijskim načrtom. Pravilniki pa prepogosto malo pomenijo v primerjavi z odločno voljo, da se nekaj naredi ne glede na mnenja prizadetih.

Drugič je povsem jasno, da nas Slovence ponovno obravnavajo kot državljane druge kategorije. Ko gre za razlašanje naše zemlje odgovorni postopajo tako, kot da ta zemlja sploh ni naša, Besede enakopravnost, pravičnost, sporazumevanje ne veljajo piškavega oreha.

Kot tretje bi omenili naše globoko razočaranje in jezo. Vsa dolga povojna leta niso Slovencem v Italiji ponujala velikih ali majhnih iluzij. Zelo jasno vemo, kako se nam piše. Kljub temu pa te vsakič zaboli in razjezi, ko vidiš, da s tabo ravna osorno, krivično in povsem neprijateljsko.

Do današnjega večera še vedno upamo, čeprav ne vemo, koliko realne teže ima naš up, da se bodo te stvari spremenile na boljše. Občinski odborniki imajo dan premisleka, da se izkažejo modrejši in pravičnejši.

TRST — Tržaški občinski odbor bo danes odločal o variantah 45 in 46 regulacijskega načrta. Bojazen, da bi odbor lahko na lastno roko ukrepal, ne da bi vprašal za mnenje občinski svet, na katero smo opozorili v večerajšnji številki dnevnika, je bila kot vse kaže utemeljena. Vse informacije namreč potrjujejo, da namerava odbor danes odobriti varianti, ki zadevata avtocestno vozlišče pri Trebčah in lokacijo sinhrotrona pri Bazovici. Sklepe naj bi odbor sprejel na osnovi člena 140 pravilnika, ki dopušča, da v nujnih primerih ukrepa »pro consilio« namesto občinskega sveta. Takoj nato bo odbor sporočil občinskemu svetu, da odstopa.

Varianti k regulacijskemu načrtu rešujeta problem avtocestnega vozlišča pri Trebčah in vprašanje lokacije sinhrotrona povsem v nasprotju z zahtevami in stališči, ki so jih izoblikovali prizadeto prebivalstvo in njegove organizacije. Kot smo že večkrat poudarili v našem listu ljudje nasprotujejo gradnji novih vozlišč pri Trebčah in lokaciji sinhrotrona pri Bazovici, ker rešitvi pomenita veliko breme za prebivalstvo in za slovensko narodnostno skupnost na sploh, ne da bi od tega drugi imeli koristi. Nihče ne nasprotuje napredku, razvoju znanosti in raziskovalne dejavnosti, vendar, kot je bilo poudarjeno tudi na nedavnem zborovanju v Bazovici, pri načrtovanju takih struktur je treba upoštevati globalno bilanco posega: prednosti, ki jih neka struktura nudi, obenem pa ceno, ne samo denarno, pač pa tudi narodnostno, socialno in kulturno, ki jo je treba plačati. V primeru sinhrotrona, ob upoštevanju vpliva strukture na okolje (v vseh pomenskih razsežnostih besede) je bilanca negativna. Veliko bolj smotrno bi zato bilo uresničiti pr-

vočno zamisel in zgraditi svetlobni generator v mejah Znanstvenega raziskovalnega centra.

Poleg navedenih negativnih aspektov pa dejstvo, da občinski odbor namerava odobriti z odlokom »pro consilio« obe varianti, odraža prezir do slovenskega prebivalstva in njegovih organizacij. Odbor na ta način ne bi preskočil le pristojnosti občinskega sveta, kar bi bilo s političnega vidika zelo hudo še zlasti, ko gre za odbor, ki je napovedal odstop, pač pa bi preskočil tudi pristojnosti rajonskega sveta. Po pravilniku pa mora ravno rajonski svet obvezno dati svoje mnenje, ko gre za urbanistična vprašanja. In vzhodnokraški rajonski svet tega mnenja še ni dal. Pred nekaj dnevi je namreč sporočil, da ne more še zavzeti stališča do tega problema, ker bi želel poglobiti vrsto aspektov in se podrobneje seznaniti z vso problematiko. Prav zaradi tega pa bi sklep tržaškega občinskega odbora, bil neveljaven, ker ne bi upošteval obveznega čeravno ne obvezujočega mnenja rajonskega sveta.

Novica o namerah tržaške občinske uprave je izzvala ogorčene proteste prebivalstva, njegovih organizacij in političnih sil. Rajonski svet, Kraška gorska skupnost, Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi in Kmečka zveza so zahtevali nujen sestanek z županom. Sestanek bo danes dopoldne na županstvu, treba pa je bilo veliko napora in pritiskov, da je uprava nanj pristala. Protestno pismo je Richettiju poslal načelnik svetovalske skupine KPI Calabria, negativno je namero ocenil svetovalec PSI Jagodic in svoje nasprotovanje lokaciji v Bazovici je naglasila Slovenska skupnost. O protestih poročamo na 5. strani.

Začetek 13. kongresa ZKJ v Beogradu s poročilom Vidoja Žarkoviča

Stroga analiza preteklih napak in zavrnitev centralističnih ter nacionalističnih teženj

BOGO SAMSA

BEOGRAD — V veliki moderni z najnovejšo elektronsko opremo urejeni dvorani Sava centra v Beogradu se je včeraj ob 10. uri svečano pričel 13. kongres jugoslovanskih komunistov. Razporeženje skoro 2 tisoč delegatov, gostov, domačin in tujih novinarjev je najbrž že zelo dobro odrazil silovit aplavz, s katerim so pozdravili delegacijo italijanskih komunistov, ki jo vodi generalni tajnik KPI Natta. Če bi imeli aplavzometer bi lahko dejali, da je v tem protokolar-nem delu dosegel kongres svoj višek, medtem ko so ostale goste sprejeli sicer toplo, toda protokolarno, z nekaj več pozornosti morda sovjetsko partijo, ki jo vodi podpredsednik vlade.

Kongresisti so pozdravili prisotne predstavnike slovenskih manjšin: dveh manjšinskih organizacij iz Koroške in Duška Udoviča, ki zastopa Slovensko kulturno - gospodarsko zvezo iz Trsta.

Pred pričetkom je kongres pod predsedstvom Makedonca Dimčeta Belovskega opravil na videz manj pomembno, toda vsebinsko zelo zanimivo formalnost: sklenil je namreč, da bodo z dvetretjinsko večino izvolili, ne pa samo verificirali sestavo organov Zveze komunistov Jugoslavije, izvoljeno v Zvezah komunistov republik in pokrajin. To ni preprosto vprašanje statuta in bo izvolitev kar naenkrat postala zapletena stvar, zato pa bo odgovorna in tudi kočljiva. Volitve na odprtih listah so predvidene v petek, lahko pa se ponove v soboto v onih primerih, ko neki kandidat ne prejme dovolj glasov. Skratka, plebiscitarnih izvolitev ni več. Celoten mehanizem je urejen tako, da predvideva tudi pri volitvah razne možnosti. K temu je treba še dodati, da je delo vseh odborov in komisij javno in da so povsod prisotni domači in tuji novinarji.

Osrednji del jutranjega plenarnega zasedanja je bil seveda posvečen obsežnemu poročilu predsednika jugoslovanskih komunistov Vidoja Žarkoviča. Zelo malo časa in pozornosti je posvetil tako važnim dejstvom, kot je

osvobodilni boj, dejstvu, da so komunisti izbojevali veličastno zmago in osvobodili deželo fašizma.

Tega nekaj vrstic, pa tudi izredni razvoj Jugoslavije je omenil samo kot stvarnost, da se je v razdobju 1947 - 1985 družbeni proizvod Jugoslavije povečal za 7,2-krat, obseg industrijske proizvodnje 17-krat. Zabeležena je bila prava ekspanzija v razvoju šolstva, zdravstva, kulture in znanstvene ustvarjalnosti. »Povsod bolje in bolj humano živimo, delamo in ustvarjamo,« pravi Vidoje Žarkovič, in to je točno, dodajamo mi.

Zato pa je v referatu zelo obsežna analiza vzrokov ekonomske krize, ki so nastajali veliko pred 12. in torej prejšnjim kongresom. Zaradi neurešitve gospodarske reforme iz leta 1965 je gospodarski razvoj potekal po ekstenzivnih osnovah. Jugoslavija je opustila državno-centralistični sistem, ni pa hkrati zgradila samoupravnega sistema družbenega načrta-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pozdrav Natte

BEOGRAD — Tajnik KPI Natta je naslovil na kongres ZKJ obsežno in pristrčno pozdravno pismo, v katerem poudarja nekatere prvine KPI, ki sovpadajo z elementi usmeritve ZKJ: razorožitev, mir in ne vojna med zvezdami, varnost v Sredozemlju in politično reševanje sporov, spoštovanje črke in duha helsinškega dogovora o varnosti v Evropi. V tem pogledu so osimski sporazumi zgled miroljubnega sožitja in dobrososedskih odnosov njih temelj, v tem okviru pa imajo posebno nenadomestljivo vlogo manjšine. To vprašanje je Natta poglobil popoldne v pristrnem razgovoru s predsednikom jugoslovanskih komunistov.

V delu komisij spopad z inflacijo in iluzijami

NACE GROM

BEOGRAD — Trinajsti kongres ZKJ je popoldne začel delati v šestih komisijah, razpravo pa so začeli uvodni referenti, ki so v svojih izvajanjih postopno povzeli ocene razmer na posameznih tematskih področjih ter nanizali poglobljeno idejno-politično izhodišča za delovanje komunistov. Razumljivo je, da je že včeraj takoj na začetku dela zavladovalo veliko zanimanje delegatov za delo komisije za razvoj družbeno-ekonomskih odnosov. Iluzorno bi bilo prič-

kovati, da lahko dosežemo v boju proti vsem družbenim in gospodarskim težavam trajne rezultate in ustrezne izhode s povečevanjem administriranja v gospodarstvu in z enostranskim zanašanjem na zunanje pogoje gospodarjenja. Ne moremo več, četudi bi hoteli, še naprej plačevati cene teh iluzij, je dejal uvodničar Nikola Stojanovič. Inflacijo je Stojanovič uvrstil med poglobljene probleme. Učinkovit spopad z njo je možen le s povečano družbeno rentabilno proizvodnjo, predvsem pa s proizvodnjo za izvoz. Uvodničar tudi ni

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

13. nogometno SP v Mehiki

Tako so Zahodni Nemci prvič ugnali francoskega vratarja Batsa

Zahodni Nemci v finalu

GUADALAJARA — Zahodna Nemčija bo tako kot pred štirimi leti tudi letos igrala v velikem finalu za naslov svetovnega prvaka. Tako kot pred štirimi leti v Španiji so tudi tokrat v polfinalu izločili Francijo, vendar pa je bila njihova zmaga tokrat bolj prepričljiva, predvsem pa mnogo bolj presenetljiva.

V polfinalu so namreč napredovali po slabih predstavah in dokaj srečno, medtem ko so Francozi navdušili z dosedanjimi nastopi. V zahodnem taboru je bilo tudi precej polemik v zvezi z Beckenbauerjevim vodenjem in sestavljanjem ekipe. Toda očitno je, da vse to ni imelo nobenega vpliva na sinočni nastop Zahod-

ni Nemcev, ki so ravno takrat, ko je bilo najbolj potrebno, zaigrali najboljše. Poleg izredne telesne pripravljenosti so tokrat potrdili tudi veliko nogometno znanje, kar jim tudi v nedeljskem finalu daje realne upe za osvojitve tretjega naslova svetovnega prvaka.

Francozi so sinoči razočarali. Razočarala je predvsem njihova vezna vrsta, v kateri ni bilo igralca, ki bi bil sposoben urediti njihove vrste. Med tistimi, ki so najmanj pokazali, je bil tudi Platini, ki se je povsem izgubil v konici napada, njegov »zglede« pa so, kot kaže, sledili tudi ostali napadalci, ki so zavrtili še tiste redke prilike, ki so si jih ustvarili.

Okrogla miza v okviru Koprskih srečanj

Odprtost kot kvaliteta obstoja in razvoja

Tema, ki so jo organizatorji dneva miru v okviru Koprskih srečanj izbrali letos zagotovo sodi v celovit koncept manifestacije za mir. Živimo namreč v času, je dejal Dušan Fortič, ki je vodil pogovor, ko je odprtost na vseh področjih od politike, kulture, znanosti vse do ekologije potrebna tako kot krvni obtok zdravega organizma, razprava udeležencev okrogle mize je temu potrdila in kljub pisanosti idej opozorila, da je odprtost vendarle temeljni pogoj za mir. Obalna konferenca socialistične zveze je na pogovor povabila številne poznavalce tematike, tako z Obale, pristojnih republiških organov in iz zamejstva. Skoraj vsak od udeležencev je sodeloval v razpravi. Mnogi s prispevki, ki so obogatili zastavljeno obravnavo, tako da bi kazalo uresničiti pobudo o zapisu predstavljenih mnenj. Začetni led je prebil Silvano Sau, predsednik Unije Italijanov iz Istre in z Reke z razmišljanjem o tem, da sožitje na obalnem narodnostno mešanem območju predstavlja stvarni dokaz odprtosti ob tem delu državne meje in da so Koprška srečanja svojevrsten izraz uveljavljene politike prijateljstva in sodelovanja tukajšnjega prebivalstva. Opozoril je tudi na to, da smo v Jugoslaviji pred leti z administrativnimi ukrepi, kot je bil depozit, negirali sprejeto, in uveljavljeno politiko odprtosti.

Pomen odprte meje je nazorno orisal tudi predstavnik Teritorialnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze iz Trsta, Pavel Slamnič, ko je dejal, da je tako sodelovanje ob meji življenjsko važno za Slovenijo v Italiji, hkrati pa spodbuja vse napredne sile, ki si prizadevajo in se borijo za demokratične odnose. Po-

novno zapiranje znotraj državnih meja bi sprožilo veliko škodo. Nenazadnje tudi zato, ker bi tak korak pomenil vodo na mlin vsem tistim desničarjem, ki želijo postaviti ob meji železni zid. Predstavniki republiške konference slovenske mladinske organizacije Ignac Krivec, je razpravljal o tem, kaj je mir in tematiko dobro povezal s prispevkom Koprskih srečanj v mirovnem gibanju. V imenu medobčinske gospodarske zbornice Koper je Slavko Vodopivec načel vprašanja obmejne blagovne menjave, medtem ko je Alojz Ceglar iz Pirana opozoril na še premalo uresničene možnosti turistične ponudbe za obveščanje o življenju v tem prostoru. Zanimiv je bil tudi prispevek mladega člana Zveze komunistične mladine Italije o prvih korakih sodelovanja z Zvezo socialistične mladine Slovenije. Z zadovoljstvom je poudaril, da jih vežejo enaki pogledi na mir, na razvoj in ekologijo ter vrsto drugih vprašanj, ki daleč presegajo prostor ene države. Omenimo še trditve Draga Misleja, sekretarja Obalne konference socialistične zveze, da so različnosti bogastvo in kvaliteta, ne pa grožnje, s čimer se skrivajo nasprotniki spoznavanja prijateljstva in sodelovanja.

Zaključne misli včerajšnje okrogle mize pa je dr. Marko Vrhunc, predsednik družbenega sveta Slovenije za mednarodne odnose tako povzel: "Ob ravnavana tema je vse sodelujoče, četudi je ljudi različnih poklicev in narodne pripadnosti združila na iste ugotovitve, in sicer, v današnjem svetu lahko obstaja posameznik, skupina istomislečnih ljudi, posamezni narod ali država le, če se medsebojno razume in

spoštuje. Zato je potrebna odprtost, ki zavezuje vsakogar in ne pozna meja, ne pozna sovraštva in šovinizma. Preko odprtosti zagotavljamo ljudem človeka vredno življenje, svobodo in neodvisnost. Tako ohranjujemo svet pred vojnami in zagotovimo vsakomur prostor pod soncem s stabilnim in hitrim razvojem."

Poleg predstavljene okrogle mize so Koprška srečanja v torek ponudila še dva pomembna dogodka. V galeriji Loža so odprli razstavo fotografij organizacije Združenih narodov. V prostorih italijanske skupnosti v Kopru pa so predstavili novo publikacijo Centra za zgodovinske raziskave v Rovinju. To je osmi zvezek iz zbirke dokumentov, ki prinaša zapis dveh zasedanj konference Unije Italijanov v Poreču in Piranu. Knjiga je izšla z zamudo, ki so jo pogojevale denarne težave rovinjskega centra, je pa že četrta novost v zadnjih dveh mesecih. Ta ugledna ustanova italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji pripravlja tudi izdajo knjige o brigadi Garibaldi.

MIRJAM MUZENIČ

Kmetijski sejem v Avstriji

DUNAJ — V Wieselburgu, na južnem Avstrijskem se je včeraj začel mednarodni kmetijski sejem, na katerem sodeluje 500 domačih in tujih industrijskih, trgovinskih in kmetijskih predstavnikov. Letošnji sejem je posvečen na prvem mestu posodabljanju živalskih farm in živinoreje, zlasti kmetij in ovac.

Od četrta do četrta

O melonarjevem (ne)sramu in o »razkrompirjanju«

Tudi naš današnji zapis je imel namen po svoje opozoriti, da bo prihodnje nedeljo poteklo 400 let, odkar je umrl Primož Trubar, ki nas je prvi imenoval »lube Slovence«. Toda v prejšnjem tednu je bila naša javnost deležna dveh nenavadnih političnih poslastic, ki jih velja pogledati malo bolj od blizu.

Za prvo je poskrbel melonarski prvak iz deželnega sveta, ki smo ga pred tedni krstili za »maledetto toscano šte. 3«. V tržaškem italijanskem tedniku je namreč objavil pismo, v katerem se je pohvalil, da se prav nič ne sramuje, ker je bil vojščak Mussolinijeve republikanske vojske in da je bil celo bolj zaslužen od tistih, ki so mislili samo, da bi se »skrivali«. Dodal je še, da je moral to javno povedati, ker ga hočejo njegovi bivši melonarski sodelavci s tem oblatiti in da »morda upa, da se bo tudi v Trstu ustvaril majhen, majčken primer Waldheim«.

Kot vidimo, je republikanski bojevniki prihranil svojim nasprotnikom delo in s tem tudi potrdil, da ga je s pravilnim nazivom ozmerjal njegov plemeniti leader med preprirom na znameniti burni melonarski skupščini. Predvsem pa je potrdil pravilnost trditve organizatorjev »Liste Civice«, da plava melonarsko (okrnjeno) vodstvo ne samo v novofašističnih, temveč delno tudi v starofašističnih vodah.

Drugi tedenski poslastek pa je pismo izrednega komisarja Konzorcija za Znanstveno področje v zvezi z bazovsko lokacijo sinhrotrona. Pismo se začne z grobim, prevzetnim udarcem s pestjo po mizi in z uglednim nobelovcem med trsti: "Določeno je, sinhrotron bo zgrajen, in to na edinem pri-

mernem mestu - se pravi na bazovskem Krasu, na območju, ki ga je izbrala komisija, kateri načeljuje prof. Carlo Rubbia".

Toda bralce komisarjevega pisma takoj raznežijo in ganejo njegove besede o "potihem in previdnem" stopanju na Kras, o "potrebah žrtev", o "sožitju sinhrotrona s krompirjem, teranom in narcizami", o "večji koristi kot izgubi", o velikodušnem stiku s "prebivalstvom" glede "podrobnih načrtov". Ganljivost tako nabrekne, da bralec pozabi na grobost udarca s pestjo in ga ne moti več niti zamolčevanje - čeprav vedno namerno - o tako neizmerni komisarjevi dobroti.

Ko pa naslednji dan prebereš Spetičovo vprašanje o edini izbiri lokacije in glede komisarjevega lapsusa - ne vedno z znanstvenikom namreč ne pristaja - glede terana, pa še poročilo, da je tržaška urbanistična komisija bazovsko lokacijo že odobrila; in ko vnovič prebereš pismo, te ganjenost mine. V bralcu se tedaj srečata vsaj dva nasprotujoča si občutka:

1. Obhaja me tesnobna misel, da ne gre za dobroto. Komisarjevo ponujanje nekakšnega nenavadnega parka s krompirjem, teranom in narcizami, je bil predlog neduhovite kombinacije te čudne sinhrotronskoparkovnokrompirjevske simbioze in koristi prebivalstva (brez narodnosti), vse to neke na robu prozaičnega hermetizma, ki mi vsiljuje vprašanje: Ali ne gre tokrat za naj-novejšega komisarja, ki hoče z razlaščenjem prikriti, da gre za čisto navadno v bistvu diabolčno raznarodovalno nasilje že znanega tradicionalnega tipa, o katerem poroča naš dnevnik že skoraj pol stoletja. In da se tokrat to dogaja na način, ki bi zaslužil, da bi ga krstili z besedo "razkrompirjanje"? Saj komisar prav gotovo ne namerava saditi krompirja in pridelovati terana v parku, ki kljub temu vendarle spominja vsaj nekoliko na pozabljene in diskvalificirane predloge za kraške rezervate?

2. Ne bodi zlonameren in ceneno ironičen! Časi so atomsko resni in ne pozabi, da gre za komisarja, ki so mu pred nekaj tedni po Radiu Trst A brez dvoma upravičeno s superlativi pohvalili njegovo literarno proizvodnjo. Zato mu priznaj vsaj dobro vero, ki mu grdih imen ne bi smela dopustiti, ko pa vidiš, da priznava žrtve, čeprav ne majhne. Sicer pa ti že tvoja začetna ganjenost narekuje, da se takih in podobnih pikrih in zlobno zafrkljivih pa čeprav zgolj retoričnih vprašanj odločno otreseš. Sicer si boš naprtil očitek barbarstva, ker komisarja in njegovega nobelavca preprosto ne razumeš ali pa ju nočeš razumeti.

3. Ne pozabi, da nas naša zgodovina uči o delovanju v najmanj dveh primerih nepozabnega ravnanja nekaterih literatov in filozofov z nami. Mar ni leta 1919 slavni pisatelj Sem Benelli kot major in poveljnik okupacijske posadke v Pulju s svojim prvim ukrepom zaprl hrvaške šole? In da ne bomo zlepa pozabili, da je veliki in slavni filozof Gentile sedem let zatem prepovedal vse neitalijanske šole v državi.

Kaj nam je torej storiti v tej diskusijski fazi o najnovejši razlaščevalni potezi?

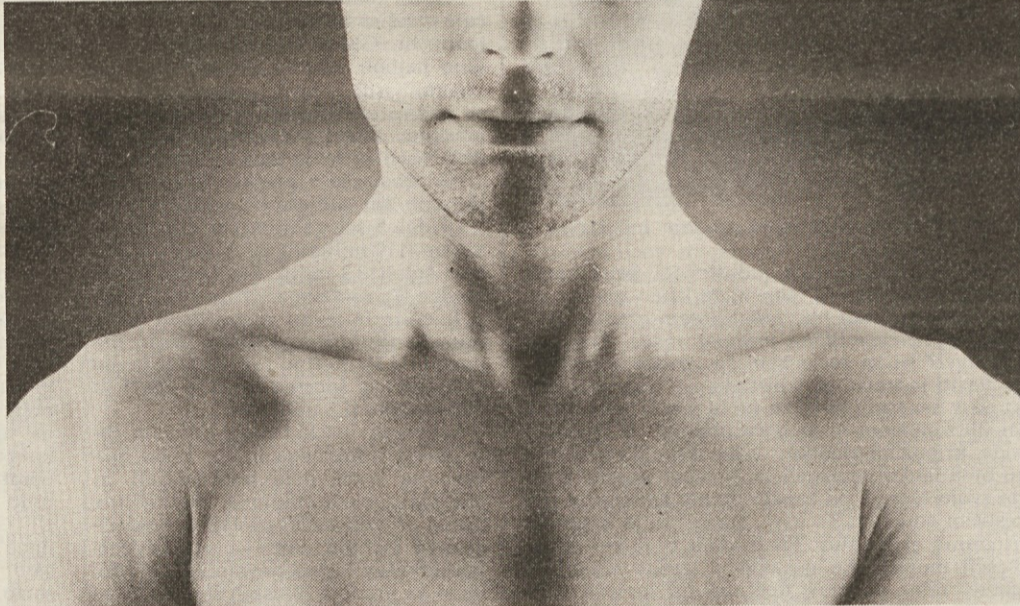
Sicer pa se za komisarja vsiljujeta dva predloga:

Nobelovcu naj na zemljevidu in na terenu razkaže vse tisoče hektarjev doslej razlaščene slovenske zemlje na Tržaškem in Goriškem. Razloži naj mu, zakaj smo nedemokratičnih komisarjev do grla siti - od sežansko-ljubljanskega Graziolija pa do Palamare in Mazze in skoraj vseh njegovih naslednikov! Nato pa naj se komisar svojemu komisarstvu čimprej odpove. To mu ne bo težko, saj gre za izredno t.j. začasno funkcijo, pa drugi pisateljski poklic je vsega zavdanja vreden.

Drugi nasvet - alternativa - v primeru, da prvega ne bi upošteval - tudi on naj napiše pismo Micaelu Palmerju, generalnemu direktorju študijskega urada evropskega parlamenta s prošnjo, naj sporoči evropski komisiji za manjšine, takoj ko se bo ustanovila, da je komisarjev konzorcij pripravljen zaščititi slovensko manjšino pod zastavami Nobelovih nagradencev za fiziko z najmodernejšimi metodami zakamufliranega "razkrompirjanja", da bi tako zares ostala najbolj zaščitena etnična skupnost na svetu. Ni nobenega dvoma, da bo posledica njegove ponudbe najmanj ta, da ne bo več samo Samo edini tržaški korespondent s prijaznim generalnim direktorjem v Strassbourgu.

STANISLAV RENKO

ZJUTRAJ ČAS TEČE HITREJE

VENDAR PA SE DA TUDI USTAVITI

Spoznanje, kako ura zjutraj hiti, je pravzaprav eden številnih dokazov, da je vse relativno. Še posebej je to jasno slehernemu moškemu, ki se zjutraj pogleda v ogledalo in ugotovi, da je njegova zunanost potrebna nege. Za trenutek pa je vendarle mogoče pozabiti na čas — to je seveda trenutek osvežitve z Ronhill moško kozmetiko. Nemalokrat se izkaže, da ta trenutek lahko traja ves dan, ob delu in prostem času. In za to vendar gre: podaljšati trenutek ugodja, kolikor je le mogoče.

PODALJŠAJTE TRENUTEK UGODJA

Darujte v sklad
Mitje Čuka

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Kdo so najprivlačnejši moški?

V okusih se Italijanke niso spremenile. Tako suvereno, vendar v dovolj lahkotnem tonu, glede pač na obravnavanje teme, so zagotovo sestavljavci ene izmed tolikih anket o ženskih izbirah idealnega ali vsaj najlepšega moškega. Po preverjanjih, za katere je kriva tržaška ekipa SWG, ki se je specializirala v kratkih telefonskih intervjujih, je še vedno najprivlačnejši francoski zvezdnik Alain Delon.

Tokrat so izbirale samo mlajše ženske in sicer stare od 18 do 30 let, ki pa so potrdile izbire svojih mater. V tem, so takoj komentirali razni strokovnjaki ženske problematike, so pokazale, da jih ni zajel ne val sodobnosti niti feminističnega kontestatorstva. Ženska, ki si za vzor moške privlačnosti izbere že desetletja lepega Alaina, so utemeljevali trditev, si želi nežnosti in miru v trdnem moškem objemu. To ni ženska, ki bi se v prvi vrsti potegovala za vsesplošni napredek in specifično za uveljavitev vseh zahtev ženskega gibanja.

Ne da bi hoteli zmanjševati čar Delonovih hladno-plavih oči, njihova osvajalska moč priča tudi, pravijo komentatorji, da so mlade Italijanke veliko manj samozavestne od tega, kar bi želele dokazati in kar se kaže na prvi pogled.

Neinovativne so namreč bile tudi v porazdelitvi ostalih mest na lestvici najprivlačnejših: na drugo mesto so namreč uvrstile znanega italijanskega stilista Giorgia Armanija, ki je najvišje uvrščen Italijan. Tretji ljubljencec italijanskih mladih žensk je zopet iz filmskega sveta: gre za ameriškega slovitelca igralca Roberta Redforda, ki je simbol zdrave in dobre lepote.

Izbranci torej niso rosno mladi, so že dolgo uveljavljeni na lastnem področju, odgovarjajo klasičnim estetskim pravilom in sploh vlivajo zaupanje. Za strokovnjake je bil zaključek kar na dlani: mlade Italijanke si ne želijo razburkanih voda, temveč zatočišča v lepem in varnem pristanu, ki bi jih branil pred viharji življenja.

Povedati je sicer tudi treba, da je bil ponujen izbirni seznam zaprtega tipa, kar pomeni, da so lahko intervjuvanke izbirale med omejenim številom možnosti. In seveda so kandidati pripadali vsi več ali manj istemu svetu, ki ga še najbolj ponazorimo s celuloidnim trakom. Če ostale privlačneže naštejemo po številu prejetih preferenc, bi bil vrstni red sledeči: Richard Gere, Michele Placido (ki je drugi uvrščen Italijan), Mickey Rourke, Robert De Niro, Jack Nicholson, Sting, Michael Douglas, Andrea Occhipinti, Mel Gibson, Christophe Lambert, Sam Shepard in William Hurt.

Kot je razvidno iz seznama imen, gre za vrsto trenutno zelo znanih interpretov, ki jih pozna malodane vsaka ženska. Razumljivo je namreč, da so se intervjuvanke odločale za kandi-

date, ki so jih poznale in da velika večina bolje pozna imena, ki so že več let uveljavljena. Tako je treba tudi tolmačiti relativno slabo uvrstitev igralca Williama Hurta, ki je med drugimi dobitnik oscarja. Sicer pa so tudi mlade Italijanke potrdile sloves in priljubljenost najnovejših filmskih osvajačev, ki so se vsi uvrstili na višja mesta.

Bolje je biti lep in znan, kot grd in nepoznani — bi lahko v duhu lanskoletnih televizijskih nočnih prijateljev komentirali raziskavo o moški priljubljenosti pri mladih italijanskih ženskah. Sicer pa njihove izbire nimajo pečata uradnosti (v tolažbo izključnih), jemati pa jih je treba v poštev kot vse ostale primere, ki so odraz današnjih okusov, estetskih izbir in tudi še bolj muhave mode.

Sylvester Stallone se je v vlogi Ramba povzpел v mit. Upati je, da ne bo bodočnost supermoških v mitraljezih in drugih bojnih napravah. Mišičevje in hormonske diete naj bodo, samo da naš možakar drugim ne škodi...

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

UNA COPPIA PERFETTA — A perfect Couple - Idealen par, ZDA 1979
Režija: Robert Altman. Igrajo: P. Dooley, M. Heflin, T. Vands, B. Moreno.
RAI 1, ob 21.35.

Altman obvlada vse mehanizme ameriškega spektakla, zato vstavlja pogosto v svoje filme prvine z drugih medijev (TV, gledališče, glasba) in jih pomeša v učinkovito zmes resničnosti, ironije, človečnosti, satire, sodobnega kiča. Tako dosega v značilnih filmih kot Nashville, Poroka, Streamers idr. precej natančno in verjetno podobo sedanje »amerikosti«.

»Idealen par« sestavljata sin moralističnega grškega antikvarija in dekline, ki nastopa v pop ansamblu; spoznata sta se preko poročne agencije...

AMORE TOSSICO — Strupena ljubezen, Italija 1983
Režija: Claudio Caligari. Igrajo: C. Ferretti, M. Mioni, E. Di Benedetto.
RAI 3, ob 22.25.

Caligarijev film smo predstavili že pred časom v tej rubriki, a takrat ni bil predvajan po TV zaradi težav s cenzuro. Ta film, ki obravnava resno in prizadeto problem zasvojenec z mamili, je namreč prepovedan (in se ne razume zakaj!) mladim pod 18. letom.

Caligari je posnel več dokumentarnih del na to temo, za ta film pa je sodeloval z njim pri pisanju scenarija sociolog Guido Blumir, ki se ukvarja poklicno s to problematiko. Njihovi »mamilaši«, ki se klatijo po Ostii in drugih revnih predelih rimskega predmestja, so natušniki, igrajo sami sebe. Po analogiji nas spominjajo na nesrečne junake neorealističnih filmov ali na pasolinijevske izobčence sodobne metropolitanske družbe.

Angelo Baiguera bo vodil serijo radijskih oddaj

Deželna RAI pripravlja serijo radijskih oddaj z naslovom Glasba kot poklic, ki jo bo vodil znani tržaški kantavtor Angelo Baiguera. Oddaje bomo lahko poslušali vsak petek ob 13.30 in sicer od 4. julija dalje.

Baiguera bo v oddajah govoril o svojem delu in o težnjah nove italijanske glasbe. Poleg tega pa bo predstavil tudi mlade glasbenike iz naše dežele. Gre za lepo število mladih talen-

to, ki so dosegli dokaj visoko stopnjo v izvedbi in obdelavi raznih kompozicij. Težava je seveda v tem, da je za mlade izjemno težko prebiti led in najti prave poti do občinstva.

V novi oddaji bodo sodelovali tudi različni gostje od novinarjev, producentov, organizatorjev koncertov tja do discjokejev. Šlo bo tudi za imena, ki so poznana na vsedravnih ravni. Oddaje bo režirala Lilla Cepak.

Hamburger serenade bo svojevrstne variete, ki ga je režiser Pupi Avati poimenoval tudi glasbeni koktejl tridesetih let. Oddaje bo predvajala prva TV mreža danes ob 20.30 in nato vsak četrtek do konca poletja.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
9.30 Televideo	9.30 Televideo	11.05 Dokumentarec: Capitali cultura- li d'Europa- Madrid	9.00 Film: Štiri dni do smrti	7.10 Športna oddaja: Il Mundial in dieci minuti
10.30 Nanizanka: Il ritorno del santo	13.00 Dnevnik	12.05 Zabavni spored: Dadaumpa	10.30 Športna oddaja: Goli sveta, pregled SP v nogometu	12.30 Mundial 86: ponovitev nočne tekme
11.20 Glas. odd.: Da un'estate all'altra - Un anno di musica	13.25 Dnevnik: Okolje	13.25 Dokumentarec: Delta	16.10 Športna oddaja: Goli sveta (ponovitev)	14.15 TV novice
11.55 Vremenska napoved	13.30 TV film: Saranno famosi - Tutti in scena (i. Debbie Allen in Lee Curreri)	14.25 Film: Silenzio, si gira! (kom., It. 1943, r. Carlo Campogalliani, i. R. Brazzi, B. Gigli)	16.25 Poročila	14.25 Nanizanka: Kiss Kiss
12.00 Dnevnik - kratke vesti	14.30 Dnevnik - kratke vesti	15.55 Dokumentarec: Le grandi mostre - Biennale '76	16.30 Poročilo s 13. kongresa ZKJ	15.00 Dokumentarec
12.05 Variete: Roma in sacoccia	14.35 Otroška oddaja: L' avventura, vmes risanka Esteban e le misteriose città d'oro in TV film Folly Food	16.45 Šport: Mundial 86	17.30 Spored za otroke: Slovenske ljudske pravljice - Roža škrlatka pa sin orlič, nato Čirule čarule - Cudežna pijska	15.35 Nadaljevanka: Izgubljeni sin
13.00 Glasbena oddaja	16.35 Film: Clandestino per la luna (pust., ZDA 1974, r. Andrew McLaglen, i. Lloyd Bridges, Michael Link)	18.30 Dadaumpa special	17.45 Po poteh Gubčeve brigade s slikarjem Borisom Kobetom	16.40 Otroški program: nanizanka Kamen Marca Pola in risanka Lamu deklia iz vesolja
13.30 Dnevnik	18.10 Iz parlamenta	19.00 Deželni dnevnik	18.15 Mozaik kratkega filma: V avtobusu in Tri življenja ježa (Jug.) Oba filma sta močno izstopala na letošnjem festivalu kratkega filma v Beogradu. Prvi ni niti dokumentarec, niti čisto igrani film, temveč hoče prikazati ljudi z osebnimi občutki v mestnem avtobusu. Drugi film pa je duhovita zgodovina satiričnega časopisa.	18.00 Nadaljevanka: Ljubezen in oblast
13.50 Športna oddaja: Mundial 86	18.15 Dnevnik - kratke vesti	20.00 Dokumentarec: Laboratorio infanzia	18.45 Risanka	18.55 TV Novice
14.00 Film: Indiscreto (kom, ZDA 1958, r. Stanley Donen, i. Ingrid Bergman, Cary Grant)	18.20 Šport: Super Mundial '86 - komentariji Enza Bearzota in Michela Platinija	22.00 Recital pianista V. Horowitza	19.00 Dnevnik in vreme	19.00 Odprta meja
15.45 Dok. odd.: Al vento degli oceani	18.40 Nanizanka: Occhio al superocchio - Qualcuno ci osserva, vmes vremenska napoved	22.30 Dnevnik	19.15 Poročilo s 13. kongresa ZKJ	
16.40 Risanka: Le avventure di Petey	19.45 Dnevnik	22.25 Film: Amore tossico (dram., It. 1983, r. Claudio Caligari, i. Cesare Ferretti, Michela Miconi)	19.45 Ne prezrite in TV nocj	
16.55 Danes v parlamentu	20.00 Dnevnik - šport		20.00 Tednik	
17.00 Dnevnik - kratke vesti	20.30 Nadaljevanka: Western di cose nostre (2. in zadnji del)		21.05 Nadaljevanka: Goya	
17.05 TV film: Quando soffia il vento del nord	22.05 Dnevnik - večerne vesti		22.00 Glasbeni premor	
18.10 Aktualnosti: Spaziolibero	22.15 Inf. odd.: Aboccaperta, vodi Gianfranco Funari		22.15 Dnevnik	
18.30 Aktualnosti: Italia sera	23.05 Dnevnik - šport (it. prvenstvo v boksu in lahki atletiki)		22.30 Poročilo s 13. kongresa ZKJ	
19.40 Almanah in vreme	24.00 Dnevnik - zadnje vesti			
20.00 Dnevnik				
20.30 Zabavna oddaja: Hamburger serenade (r. Pupi Avati)				
21.35 Film: Una coppia perfetta (kom., ZDA 1979, r. Robert Altman, i. Paul Dooley, Martha Heflin)				
22.25 Dnevnik				
22.35 Una coppia perfetta (2. del filma)				
23.30 Dokumentarec: La Colonna Traiana				
0.05 Dnevnik - zadnje vesti				

CANALE 5	ITALIA 1	EURV TELEPADOVA	TELEFRILU	RADIO TRST A	LJUBLJANA	RADIO KOPER (slovenski program)	RADIO KOPER (italijanski program)	RETEQUATTRO					
8.30 Nanizanka: Alice, 8.55 Flo, 9.20 Una famiglia americana	8.30 Nanizanka: Gli eroi di Hogan, 8.55 Sanford & Son, 9.20 La casa nella prateria	12.00 Nanizanka: Andrea Celeste	13.00 Oddaja o medicini	7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20-8.00 Koledarček, pravljica, zabavna glasba; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: poljudno čtivo, sestanek ob 12. uri, lahka glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Čas in prostor: Ne prezrimo!; 15.00 Mladinski pas: Diskorama; 16.00 Zbornik: Na goriškem valu, nato Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: XVI. Mladinski pevski festival v Celju; 18.00 Četrtnova srečanja: Biser v školjki; 18.30 Glasbena priloga.	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 21.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za ...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 Naše pesmi in ples; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do trinajstih; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.10-15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Lahke note; 18.30 Z violinstom Slavkom Zimškom; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 S kitaristom Bojanom Drobežem; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije;	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 13.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.15 Flash back; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.00 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Glasbeni program; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Leteči zmaj; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 18.00 Pulj kliče Koper; 18.45 Poje Toto Cutugno; 20.00-6.00 Nočni program.	8.30 Nanizanka: Strega per amore	13.00 Oddaja o medicini					8.30 Nanizanka: Strega per amore
9.00 Nadaljevanka: Marina	10.10 Nanizanka: Galactica, 11.00 La donna bionica, 11.50 Quincy in 12.40 Agenzia Rockefeller	13.00 Risanke	13.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea					9.00 Nadaljevanka: Marina					

Boris Pangerc

Z VASE UPRTIMI OČMI

Do zvez z najtišjim

prekopal sem njivo
zvez z najtišjim
in odmaknil kamen
rezke biti

težak je bil tisti odor
ko dan brez lic
in brez krivin sinjine

da ne bi nikdar
videl igre božjastnega
ko zasipava žile s pogreznostjo

Pomladni nokturmo

Vas leži
ko pod tenčico mehkih misli.
V mrak odmira dih zidovij.
In po vrtovih vse,
tako neskončno vse diši
ko od nenadne rose
vse postlano,
da tihe in bose
češnje grenivke
priklanjajo izbočene krošnje
— in v mojih hrepenenjih
je polno pomladnega srha.

Širina

Zaplela sva se v voljno podvečerno širino
v vlažni pozlačeni črt
med morjem in obzorjem.
Krošnje hrepenijo
vzdolž prstnih pašnikov.
Plašljiva žalost nama lega
na vdolbine obraza
polna senčnosti.
Tiho nama zevajo rane
v nenavadno mirnem skelenju
in vsa prezebla od tišine
ginevava
skozi sivolaso zaveso prostranosti.
Š i r i n a se je razpolovila
na beli in srebrni kozmos
in se v mreži plešočih bliskov
privila v naročje nepovračljivosti.

Na vrtu polnega neba

odtekam
s sipke mrke površine
in v pesku mojih misli
fejnuje prežarni mig
razcvetne sile —
na vrtu polnega neba
razvnetih vriskov
in drhtečih polj življenja
so vzklike črne krizanteme

ne vem kako bi izmaknil se
zadržal silne podrasti
ki bolj in bolj
zaveša me v prikladje teme

Izgorevanje

sama sva
v nežno peščenem miru
v saharso silnem
kot razdirajoči jez
in za nama
hrumi rezka slanost
razrešitve

sam čuvam
jedko spokojnost
kar je še ni razbesnilo
čez valobran sproščenja

in ti
— sama —
veslaš v modrino
sijočo od pokončujočega

Prostranstva poti med nama

iskala sva čarodejno luč
iskala sva
v zlatokopih tišine
besede ujemanja

iz prostranstev poti med nama
so se pletli sijoči mostovi
od mojih ledenikov
do savan tvoje obsežnosti

iskala sva čarodejno luč
iskala sva prežarno enost

Vse poletje v kongresni palači

Futurizem v poštnem svetu na razstavi v Gradežu

GRADEŽ — O umetnosti futurističnega gibanja se v zadnjem času govori in piše kar precej. Lani smo si v Gorici lahko ogledali razstavo o futurizmu v Trstu in Gorici, sedaj je v Palači Grassi v Benetkah odprta velika razstava futuristične umetnosti iz vsega sveta.

V kongresni palači v Gradežu pa je sedaj odprta razstava »poštnih futurizmov«. Tak naslov so dali razstavi, ki bo odprta do konca poletja. Na njej vidimo prikazanih nekaj sto primerkov poštne razglednice in ovojnice ter reklamnih lepakov.

Futuristi so namreč hoteli njihovo gledanje na svet vsiliti v vsakdanjo življenjsko prakso. Ni jim bilo dovolj le slikanje, pisanje, načrtovanje. Zaradi tega so jim bile odveč tudi anonimne in birokratske poštne razglednice. Tako so jih, za svoje dopisovanje, kar sami izdelovali ter opremljali z njim primernimi slikami in napisi.

V Špetru otvoritev razstave Palčiča in Celibertija

Jutri bodo v veži srednje šole v Špetru otvorili tretjo razstavo sodobne umetnosti »Srečanja«. Tokrat bosta razstavljala znana umetnika iz naše dežele Klavdij Palčič in Celiberti.

Otvoritev razstave bo ob 19. uri. Nastopil bo zbor Pod lipo, prisoten pa bo tudi predsednik videmske pokrajine Tiziano Venier.

Gre vsekakor za kvalitetno pobudo, ki bo prikazala zadnja dela dveh umetnikov, ki danes prav gotovo sodita v sam vrh likovne ustvarjalnosti Furlanije - Julijske krajine.

pri tisku so uporabljali poseben način postavljanja črk in zaradi tega so bili tudi v izdelovanju reklamnih ali političnih lepakov agresivni do vsega tega kar je stalo okrog njih in ki jih ni upoštevalo. Njihova agresivnost pa se je v dobrušni meri izčrpala v prvi svetovni vojni. Po njej so se nekateri najbolj navdušeni futuristi umirili, drugi pa so nadaljevali z delom. Tako v Italiji kot v drugih državah, še najbolj v Sovjetski zvezi, dokler niso tam prevladala načela strogega socialističnega realizma.

Med razstavljenimi deli v Gradežu najdemo tudi nekatera goriških in tržaških umetnikov tistega časa. Med temi so tudi nekatera Slovencev Lojzeta Spazzapana in Rudolfa Saksida, ki sta se preizkusila tudi na futurističnem področju, pa čeprav sta kasneje izbrala drugačna umetniška pota.

MARKO WALTRITSCH

Zaključila se je pred dnevi v Rimu

V Apostolski knjižnici razstava znamenitih ikon iz Makedonije

RIM — V Apostolski knjižnici Vatikanskih muzejev je bila do predvčerajšnjim na ogled razstava znamenitih ikon iz SR Makedonije, ki jo je pripravil makedonski muzej iz Skopja pod pokroviteljstvom prestižnih jugoslovanskih in vatikanskih kulturnih ustanov.

Razstava predstavlja res izjemen kulturni dogodek, saj so razstavljene ikone med najbolj dragocenimi na svetu in jih lahko primerjamo le s tistimi s Sinaja, grškega hriba Athos in s tistimi, ki so hranjene v Sovjetski zvezi. O tem priča tudi podatek, da je umetniška zbirka doslej zapustila Makedonijo le dvakrat in sicer pred dvajsetimi leti, ko je bila na ogled v pariškem Louvru in pred kratkim, ko je za ikone zaprosil japonski nacionalni muzej.

Makedonske cerkve in samostani hranijo danes več kot 25 tisoč ikon, ki so odraz bogate tisočletne zgodovine teh krajev in ustvarjalnosti makedonskega naroda tudi izven meja domovine, posebno v Carigradu in v Solunu. Skopski muzej je prispeval rimski razstavi 53 ikon, ki so bile izdelane med 11. in 17. stoletjem, z izjemo petih ilovnatih izdelkov, ki so jih odkrili septembra lani pri Vinici, trdnjavi vzhodne Makedonije.

Arheologi menijo, da izhajajo te ikone iz petega ali najkasneje šestega stoletja in da so baje celo prve ikone, sad ustvarjalnosti kristjanskih umetnikov. Najbolj znana pa je morda ikona iz 11. stoletja, ki prikazuje sv. Bazilija in sv. Nikolo in ki so jo skoraj gotovo izdelali v Bizancu, od koder so jo nato kot dar bizantinskega cesarja prinesli v ohridsko katedralo.

Rimska razstava je kulturni prispevek Jugoslavije k letošnjemu proslavljanju enega obeh narodnih in kulturnih buditeljev slovanskih narodov, sv. Cirila. V Rimu pa praznujejo letos tudi 1100-letnico prihoda sv. Klementa iz Ohrida, ki je bil verjetno najboljši posredovalec njeguna nauka v Makedoniji in predvsem v Ohridu. Sv. Klemen je patron taga makedonskega mesta, od koder tudi prihaja večina razstavljenih ikon.

Bogat katalog rimske razstave, ki je naletela na veliko zanimanje, je uredil prof. Kosta Balabanov, ravnatelj makedonskega muzeja v Skopju.

SANDOR TENCE

Na svečanosti, ki je bila v petek

V Tolminu so odkrili spomenik umetniku Rudiju Kogeju

Pred nekaj leti so v Tolminu odkrili spomenik svojemu rojaku zgodovinarju Simonu Rutarju. Pretekli petek pa so njegovi prijatelji skupaj s Klubom starih goriških študentov v Gregorčičevi ulici odkrili lep spomenik akademskemu kiparju Rudiju Kogeju. V slavnostnem govoru je tovariš Ivan Jermol med drugim poudaril: »V zahvalo za vse kar je dal, mu odkrivamo spomenik, ki bo pričal o tem, da je nekoč tu živel pomemben mož, zanimiv umetnik, ki je s svojimi deli in znanjem zapustil vidno sled o nekem obdobju življenja in razvoja našega kraja.«

Spomenik — delo kiparja Viktorja Plestenjaka — je odkril prof. Franjo Klavora. Sredstva za postavitve spomenika so prispevali: Klub starih goriških študentov in umetnikovi prijatelji. S krajšim kulturnim sporedom so nastopili dijaki šolskega centra Vovodina pod vodstvom prof. Vere Klemente - Kojič.

Slikar-umetnik se je rodil v Idriji 1899 leta, umrl pa je 25. januarja 1968 v Tolminu, kjer je živel vsa leta po osvoboditvi. Bil je nekakšna vest Tolmincev, zato so ga Tolminci sprejeli

za svojega in se ga s hvaležnostjo spominjajo še danes. V Tolminu skoraj ni hiše, kjer bi na steni ne visela kakšna Kogejeva slika. Zelo rad je upodabljal tiste skrite koticke Tolminske, ki jih ljudje ponavadi ne vidijo. Divje lepote Tolminskih Korit, Soča in Tolminka so ga tako prevzemale, da jih je upodabljal v vseh letnih časih. Proti zatonu svojega umetniškega snovanja, je ilustriral tudi večni del pravljic o Zlatorogu. Velika škoda je, da je njegov sorodnik odnesel s seboj v Nemčijo najbolj uspeli del ilustracij.

Umetnik Rudi Kogej je najprej študiral na realki v Idriji. Potem je odpotoval v Zagreb in tam nadaljeval študij na akademiji lepih umetnosti. Iz Zagreba ga je želja po izpopolnjevanju peljala v Firence v Italijo, kjer se je preživljal z risanjem stripov.

V Firencah je živel v velikem pomanjkanju in revščini. Kasneje, ko je že živel v Tolminu, je svojemu znanu pripovedoval, da se je že bil odločil, da bi svoje življenje končal v valovih zelene reke Arno. Te usodne odločitve ga je rešil lepo oblečen meščan, ki se je ustavil ob njem in ga

vprašal, kaj namerava. Ko mu je Kogej ves obupan povedal svoj namen, mu je meščan dejal, naj počaka, da bo on posredoval pri svojih znanjih, da bodo odkupili kakšno sliko in tudi sam bo kaj odkupil.

Umetnik Kogej je bil zaveden Slovenec in protifašist. Med narodnoosvobodilno borbo je sodeloval kot partizan in je s partizani ob osvoboditvi prišel v Ljubljano. Nekaj časa je potem v Ljubljani poučeval kot profesor na klasični gimnaziji. Že 1945 leta pa se je preselil v Tolmin, kjer je do upokojitve 1954 poučeval kot profesor na gimnaziji. Po upokojitvi je postal svobodni umetnik in je kot tak zapustil Tolmincem vidno sled s svojimi številnimi umetninami. To umetniško bogastvo bodo Tolminci nosili naprej skozi težave in sebičnost sedanjega časa.

ANDREJ PAGON - OGAREV

Berite
»Novi Matajur«

13. nogometno SP v Mehiki

V sinočnjem polfinalu Platini in tovariši igrali pod svojimi sposobnostmi in zasluženno izgubili

Zahodni Nemci prvi finalisti

GUADALAJARA - Španija se je ponovila. Toda tokrat je bil uspeh ZRN nad Francijo bolj prepričljiv. Zahodni Nemci so se povsem zasluženno uvrstili v veliki nedeljski finale, v katerem bodo skušali osvojiti svoj tretji svetovni naslov. Francija je po drugi strani odigrala svojo najslabšo tekmo na letošnjem mundialu. Koliko ima pri tem zaslug Beckenbauer, ne vemo, toda dejstvo je, da sinoči znane francoske vezne vrste skoraj ni bilo videti. Morda je še najbolj razočaral Platini, ki je bil le blede senca velikega asa. Kot opravičilo lahko navedemo dejstvo, da je večji del tekme igral kot srednji napadalec, kar gotovo ni njegova običajna vloga. Tudi ostali francoski vezni igralci niso imeli svojega najboljšega dne in s tem je Francija izgubila svoje najmočnejše orozje.

Zahodni Nemci pa so zaigrali povsem drugače kot na dosedanjih tekmah. Očitno jim razne polemike, ki so burile duhove v zahodnemškem

ZAHODNA NEMCIJA — FRANCIJA 2:0 (1:0)

STRELCA: Brehme v 9. min., Völler v 90. min.
ZAHODNA NEMCIJA: Schumacher, Brehme, Briegel, Jakobs, Förster, Eder, Rolff, Matthäus, Rummenigge (od 57. min. Völler), Magath, Allofs.
FRANCIJA: Bats, Ayache, Amoros, Battiston, Bossis, Fernandez, Tigana, Giresse (od 72. min. Vercautse), Bellone (od 66. min. Xuereb), Platini, Stopyra.
SODNIK: Agnolin (Italija); GLEDALCEV: 40.000; RUMENI KARTON: Fernandez.

taboru, niso mogle do živega in so proti Franciji z zanesljivo igro brez težav obvladovale položaj na igrišču, hitro vodstvo pa jim je omogočalo, da z nevarnimi protinapadi stalno ogrožajo vrata Batsa. Za razliko od prejšnjih tekem, ko so pokazali le zavirljivo telesno pripravljenost, pa so v polfinalu pokazali tudi boljše igro. Edini, ki pri Nemcih ni bil med boljšimi, je bil Rummenigge, ki se letos, kljub uspešnim nastopom reprezentance, ne more pohvaliti s svojo igro.

Tekma se je začela v znamenju enakovredne igre in nobena od reprezentanc ni hotela preveč tvegati. V 9. min. so po prekršku nad Rummeniggejem Zahodni Nemci z Brehmejem nepričakovano povedli. Prosti strel je izvedel Magath, ki je kratko

podal do Brehmeja, ta pa je premagal vratarja Batsa. Pri tem lahko del krivde pripisemo Batsu, ki ni najbolje posredoval.

Po голу so Francozi skušali urediti svoje vrste, kar pa jim ni uspelo. Nemci so zlahka razdirali njihove nevarnejše akcije, v protinapadih pa so večkrat nevarno ogrozili Batsa. Kljub temu pa so Francozi imeli nekaj lepih priložnosti za izenačenje, še najlepšo pa je napravil Bossis, ki je s 5 metrov popolnoma neoviran zgrabil prazna vrata. Priložnosti so imeli tudi igralci ZRN, vendar je bil Bats vedno na mestu in se tako deloma odkupil za spodrsrlaj pri prejetem голу.

V drugem delu so Francozi silovito pritisnili. Ustvarili so si tudi nekaj

S Platinijem je bila tudi Francija... na kolenih

zrelh priložnosti, ki pa jih predvsem Bellone in Stopyra nista izkoristila. Bolj ko se je tekma bližala h koncu, bolj so Francozi izgubljali živce in s tem v veliki meri olajšali delo nasprotniku, ki je z mirno igro povsem nadzoroval položaj na igrišču. Da pa se vse ni končalo mirno so najprej

poskrbeli Francozi, ki so si v predzadnji in zadnji minuti ustvarili dve izredni priložnosti za izenačenje, ki pa jih Stopyra in Xuereb nista izkoristila. To je kaznoval Völler, ki je v protinapadu z golom v zadnji minuti potrdil zaslužen zmago Beckenbauerjevih izbrancev.

Na Švedskem smo poiskali Nilsa Liedholma »Preveč stavili na Francijo«

Ker je italijanski nogomet že skoraj ves na počitnicah, smo morali Nilsa Liedholma poiskati kar na Švedskem. Kljub delovanju na in ob igriščih skozi skoraj vse leto, se Liedholm ni mogel odreči tako zanimivi tekmi, kot je bil polfinale med Francijo in Zahodno Nemčijo. Najprej nas je zanimala njegova ocena francoske ekipe skozi tri srečanja: proti Italiji, Braziliji in končno proti ZRN. »Nasprotniki Francije so bili kot potencial približno enakovredni, jasno pa je, da je Italija naletela na posebno nesrečen dan, kar je verjetno prekomerno ovrednotilo francosko ekipo. Določene meje ekipe so prišle na dan med tekmo proti Braziliji, v kateri je imela Francija tudi precej sreče. Brazilci na tisti tekmi nikakor niso zaslužili poraza. Nemčija je uveljavila svoj zelo homogen kolektiv.«

»Usodo Francije je pogojevala storilnost Platinija ali je treba za poraz iskati tudi druge krivce?«
»Slovita sredina igrišča je zaradi slabega Platinija nekoliko šepala, odlično pa je igral Tigana. Očitno se Platini na tem prvenstvu ni povsem znašel in nikoli ni našel prave pozicije. Pomikati se je moral celo globoko v napad.«
»Zahodni Nemci so do finala prišli dejansko brez pravih napadalcev.«
»Ob Rummeniggeju, ki ni igral niti s polovično močjo, je bil v slabi telesni kondiciji tudi Völler. Taktično so slabosti pravega napada rešili z bolj napadalno igro sredinske črte. Ključna igralca sta bila Magath in Matthäus.«
»Bi rad v svoji ekipi imel igralce iz tega mundiala?«
»Jasno je to vprašanje samo vaba za navedbo nekaterih imen. Posebno bi startal na Tigano in Stopyro, na Völlerja in Magatha ter na Alemaa in Careco.« je sklenil naš pogovor Nils Liedholm. (KB)

Po neuspehu »azzurrov« na SP včeraj sestanek izvršnega odbora CONI Carraro: »Izrednega komisarja ne bo«

RIM — Včeraj se je v Rimu sestel izvršni odbor italijanskega olimpijskega odbora (CONI). Čeprav je obravnaval predvsem nogometno problematiko, pa izvršnemu odboru ni prisostvoval podpredsednik CONI in obremen predsednik italijanske nogometne zveze Sordillo.
Predsednik CONI Carraro je imel po končanem zasedanju tiskovno konferenco, na kateri je odsotnost Sordillo opravičil z »osebnimi razlogi«, nato pa največ pozornosti posvetil zahtevanju, da sam ne bo več nadzoroval dogodkov v nogometni zvezi. Carraro je tudi potrdil, da ne namerava prisostvovati zveznemu svetu nogometne zveze 4. julija v Covercianu.
Carraro je govoril o napetem stanju, ki je vladalo v nogometni zvezi od aprila dalje. Zato je takrat tudi sam sodeloval pri reševanju problemov. Zvezni svet se bo moral po mnenju Carrara v Covercianu soočiti s tremi bistvenimi problemi: z dogodki na in ob svetovnem prvenstvu; s pro-

Predsednik CONI Franco Carraro

namerava več sodelovati kot nekaj nadzornik v okviru nogometne zveze.
Carraro je tudi dejal, da sedaj ni več časa za izredne odločitve, temveč je treba vse stvari dobro premisliti. Po njegovem mnenju trenutno ni nobenega razloga, da bi CONI imenoval izrednega komisarja za nogometno zvezo. Vodstvo nogometne zveze mora popolnoma avtonomno ugotoviti vse probleme in vzroke zanje ter nato pristopiti k ustreznim rešitvam. Če pa to ne bo mogoče, sta po mnenju Carrara le dve možni rešitvi, in sicer menjava organov nogometne zveze z novimi volitvami ali pa imenovanje izrednega komisarja, če se ugotovi, da je položaj v nogometu tak, da ne dopušča novih volitev v kratkem času.
Ob koncu je Carraro zagotovil, da bo imela nogometna zveza pri reševanju svojih problemov vso podporo CONI in to ne glede na to, kakšne odločitve bodo nogometaši sprejeli.

Ponoči v Ciudad Mexicu

Argentina 2 Belgija 0

Prvi polčas 0:0

STRELEC: Maradona v 51. in 63. minuti.
ARGENTINA: Pumpido, Cuciuffo, Olarticoechea, Batista, Buggeri, Brown, Burruchega, Giusti, Enrique, Maradona in Valdano.
BELGIJA: Pfaff, Gerets, Renquin, De Mol, Vervoort, Grun, Scifo, Vercauteren, Ceulemans, Veyt in Claesen.
SODNIK: Marquez (Mehika)
MENJAVI: v 55. min. Desmet namesto Renquina; v 85. min. Bochini namesto Burruchage.

Tudi štirje Italijani Zares najlepši gol

Oleg Protasov (SZ)
CIUDAD MEXICO — Tako kot na vseh velikih tekmovanjih je tudi SP v Mehiki potrdilo ali pa celo odkrilo nekaj novih nogometnih talentov. Nase je opozorilo nekaj izredno mladih nogometašev.

Najprej bi omenili tiste, ki imajo šele 20 let in na prihodnjem prvenstvu v Italiji bodo svoje kvalitete še dodatno potrdili. Seznam teh nogometašev je naslednji: Enzo Scifo, Felix Cruz, Muller Cioè Antonio Luis Costa, J. Paulo Futre Santos ter Joo-Sung Kim; sledijo 21-letnik Paulo Silas Pereira ter 22-letniki: Daniel Claudio Borghi, Raul Servin, Oleg Protasov, Michael Laudrup, Tomas Berthold, Paul McStay. Nato pridejo tisti, ki so že ali pa bodo dopolnili 23 let: Emilio Butragueno, Lajos Detari, Jan Molby in drugi. Med mladimi nogometaši, ki imajo pred seboj še možnost, da se izkažejo tudi v mednarodni areni, so tudi nekateri varovanci selektorja Enza Bearzota. Pozabiti ne smemo, da sta Fernando De Napoli in Giuseppe Bergomi stara šele 22 let, Giuseppe Galderisi in Gianluca Vialli pa samo leto starejša.

BUENOS AIRES — Argentinski časopis »La Nacion« je napravil anketo doma in tudi v tujini glede drugega gola Maradone na tekmi med Argentino in Anglijo. Po tej anketi je razvidno, da je bil gol argentinskega asa najlepši v zgodovini nogometa. Poleg novinarjev so o tem zadetku povedali svoje mnenje še nekateri bivši nogometaši kot Bobby Charlton, Teofilo Cubillas in Ernesto Grillo ter trener Juan Carlos Lorenzo.
Anglež Bobby Charlton je povedal naslednje: »To je bil najlepši gol, ki sem ga videl v svojem življenju. Spretnost pri preigravanju nasprotnikov in dovršenost gibov sta bili enkratni.«
Peruanec Teofilo Cubillas pa je gol Maradone komentiral tako: »Tak zadetek ti ostane v spominu za večne čase. V tem trenutku ne morem reči, da je bil najlepši, kar sem jih videl v svoji karieri. Če premisslujem

in jih primerjam, bi moral Maradonemu podvigu nekaj odvzeti, ker je nekaj izrednega.« je poudaril bivši nogometaš Peruja, ki je v Mehiki kot časnikar. Ernesto Grillo, ki je leta 1954 zabil Angliji, kot argentinski reprezentant gol, ki je ostal v športnih analih, je za »La Nacion« izjavil naslednje: »Nisem še videl takega gola. To je bila enkratna dolga akcija s še lepšim koncem.«
Doslej je bil za Argentine najlepši zadetek Vincenta De La Mata, sicer člana Independienteja na srečanju z River Plate.
Nekoliko prenačljeno so medtem v mehiški prestolnici na stadionu »Azteca« odkrili dve spominski plošči. Ena bo trajno spominjala na gol Maradone, druga pa na zadetek domačina Negreteja proti Bolgariji. Kaj ko bi na preostalih tekmah dosegli še lepše gole?

Scifo: »Igral bom pri Interju«

CIUDAD MEXICO — Belgijski as Vincenzo Scifo je potrdil, da je bila sklenjena predhodna pogodba za njegov prestop k milanski Interju. Ni sicer še znano, kdaj bo Scifo lahko dejansko začel igrati pri milanskem klubu, ki ima v svoji sestavi že dva tujca. V kratkem bo zveza vzela v poštev možnost vključevanja v prvotilgaške klube tretjega tujca. Sicer se za Scifa zanima tudi Juventus. Malo možno pa je, da bi Scifo že v prihodnji sezoni igral v Italiji, in sicer na posodo pri kakem slabšem klubu.
Zlobneži so medtem odkrili da i-

Passarella: »Nizek nivo«

CIUDAD MEXICO — Daniel Passarella, kapetan argentinske reprezentance, ki ni zaradi poškodb in boleznih stopil na igrišče, je včeraj v bolnišnici, kjer se zdravi, sprejel skupino novinarjev.
»Nivo igre na letošnjem mundialu je nedvomno najnižji izmed vseh zadnjih prvenstev«, je dejal Passarella in novinarjem zatrdil, da se fizično odlično počuti in torej lahko čimprej začne s treningi. Če je nivo igre nazadoval, so, po mnenju Passarelle, nedvomno storili nogometaši korak naprej. Le-ti se namreč boljše za-

Borghi k Ascoliju

ASCOLI — Ne preveč blesteča zvezda argentinskega nogometa Claudio Borghi (22 let) bo v prihodnjem italijanskem prvenstvu A lige igral za Ascoli.
Borghi je pred začetkom mundiala doživljal hudo osebno krizo. Najprej je izgledalo, da bo vodilna osebnost v ekipi, nato pa je celo odpovedal udeležbo. V zadnjem hipu so ga le odvedli v Mehiko, kjer pa se ni vživel.
Borghi je Ascoli kupil od ekipe Argentinos Juniors s konkretno pomočjo magnata Berlusconija. Po preglednem letu naj bi Argentinec nato nastopal za Milan.

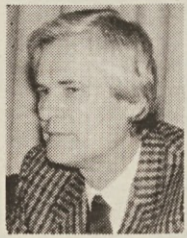
vedajo svojih pravic in dolžnosti, kulturno in socialno so nedvomno bolj svestni in podkovani. Glede zaslužkov nogometašev je Passarella sicer priznal, da so izredno visoki, pristavil pa je, da so še vedno veliko manjši od tistih, ki jih prejema piloti formule 1, boksarjev in teniških igralcev, čeprav se okrog nogometa gibljejo večje denarne vsote. Eden izmed časnikarjev ga je nato vprašal, če misli, da je nogomet pokvarjen šport; Passarella je odvrnil, da je nedvomno nogometaš najbolj poštena oseba v tej disciplini.

13. nogometno SP v Mehiki

saša rudolf iz mehike za naše bralce

Mehika - črnobela razglednica

Življenjske navade se pod vplivom razvoja in civilizacije nujno spreminjajo, prav tako pa je povsem razumljivo, da navade niso podobne še manj pa enake v različnih predelih našega planeta. Celotno pri izbiri trgovin se je treba najprej prilagoditi razmeram, ki veljajo v državi gostiteljici. Nič razburjenja torej, če v lekarni ne najdemo mazila za olajšanje mišičnih bolečin in nam v zameno ponujajo od leposlovnih knjig, magnetofonskih plošč in pisarniških pripomočkov, do verižic, prstanov in zapeljivih poldragimi kamni. Nasploh mehikiške lekarne spominjajo precej na podobne ameriške, kot na evropske »farmacije«.

Obisk pa je prav zaradi kopice najrazličnejših predmetov še toliko bolj zanimiv. Toda lekarne niso v tem smislu izjema. Pri brivcu niso oprem-

ljeni za nego nohtov in rok, prodajajo pa po znižani ceni majčke s Piquejem, torej simbolom mehiškega mundiala. Pique je stiliziran Mehikanec z dolgimi, povitimi brki, ogromnim slamnatim sombrero in seveda nogometno žogo. Dobimo ga v najrazličnejših oblikah in iz najrazličnejšega materiala.

Kdor je v težavah s poštnimi znamkami, se bo odpravil v najbližjo turistično poslovalnico. Ker so v Mehiki razglednice dokaj manjšega formata kot pri nas, bodo nastale nove težave, saj bomo dobro polovico zadnje strani porabili za tri okrogle znamke. Nevšečnost pa ima seveda tudi svojo pozitivno stran. Ker za znamke odpade tretjina prostora, nadaljnja polovica pa za naslov, ostane torej prostora le za pozdrav in podpis. S tem pa prihranimo ogromno, saj si ni treba za vsako razglednico izmišljevati dodatnega teksta.

Mehika je na splošno dežela kontrastov, črnobela razglednica torej, vendar z vsemi možnimi odtentki osnovnih dveh barv. Še najbolj pa v

gospodarstvu. Zvezni državi Vera Cruz in Durango sami pridelata dovolj koruze za vse domače potrebe, ki jih nikakor ni malo, saj se Mehikanci preživljajo predvsem s tortillami in taci, torej neke vrste slanimi palačinkami iz koruzne moke. Tortille in taci so najrazličnejših barv, vse je odvisno od koruze, ki jo uporabljamo, saj je lahko še mlečna, zato postane tortilla zelena, lahko pravilno dozorela in je torej rumena, lahko pa je tudi postarana, tako zadobi temno rjavkasto barvo.

Kljub zadostnemu pridelku iz držav Vera Cruz in Durango pa Mehika uvaža koruzo iz Združenih držav. Razlogov je več. Predvsem šepa distribucija, tako da gre dokajšen odstotek koruze v smeti in na gnojšča, poleg tega pa so za kmetovalce umetna gnojila predraga in koruzo torej obdelujejo kot pred 100 in več leti. Obresti na posojilih za nakup umetnih gnojil, ki presegajo letno 75 odstotkov pa so dodatna zavora pri razvoju domačega kmetijstva.

Luca di Montezemolo na obisku v Mehiki

Nujna finančna pomoč

CIUDAD MEXICO — Medtem ko se mehiški mundial izteka, so že na delu prireditelji naslednjega svetovnega prvenstva, ki bo leta 1990 v Italiji. V mehiško prestolnico je namreč dopotoval Luca di Montezemolo, direktor organizacijskega odbora SP v Italiji. Ugledni italijanski gost bo imel v najkrajšem času vrsto sestankov s predstavniki organizacijskega odbora mehiškega mundiala in predvsem s predstavniki mednarodne nogometne zveze (FIFA), s Havelangeom, Blatterjem in Canedo.

Luca di Montezemolo je bil dokaj presenečen, ko so ga ob prihodu časnikarji vprašali, če je zares kandidat za predsednika italijanske nogometne zveze.

"Tako sem zaposlen z organizacijo svetovnega prvenstva v Italiji, da zares nimam časa, da bi sploh mislil o kaki drugi funkciji," je dejal. Naka je dodal: "V Mehiki sem se že mudil ob začetku mundiala. Pri Mehikancih

sem naletel na izredno gostoljubje. Že tedaj sem odnesel veliko izkušenj, čeprav se zavedam, da sta naši državi povsem različni."

Na vprašanje, če bo s predstavniki FIFA govoril tudi o spremembi tekmovalnega sistema, je Luca di Montezemolo takole dejal: "Pristojnost glede sistema tekmovanja, seveda, ima organizacijski odbor FIFA. Marsikdo je zavihal nos pri sedanjem sistemu tekmovanja, na dlani pa je, da so podaljški in izvajanje enajstmetrovk spektakularni predvsem za milijonski avditorij pred TV ekrani. Raje bi dodal, da je prvenstvo preveč dolgo in da so nekateri dnevi zato dolgočasni. Bolj kot spreminjanje sistema tekmovanja je sedaj moja naloga, da čimprej dodelimo 12 sedežev, kjer bo naš mundial. Vprašujete me tudi, če se bo italijanski mundial finančno izplačal. Prerano je o tem govoriti. Gotovo pa je, da brez pomoči italijanskih tvrdk mundiala ne bo mogoče prirediti."

...pikantni pique

Jugoslovansko-italijanski derbi

V tem mesecu, ko je vsa pozornost usmerjena v višinska mesta Mehike, je zelo težko najti koga, ki bi se zanimal za kaj drugega, s športnega vidika seveda. Nekateri so to skušali storiti med kolesarsko dirko po Toskani, ko so namestili napise proti mundialu v prid kolesarjenju.

V Jugoslaviji pa so kljub mundialu le »izumili« nekaj v nogometu, o čemer se je razpisala vsa svetovna javnost. Mislim na razveljavljanje zadnjega kola zvezne nogometne lige, na prodajo tekem, kot bi bili na zelenjadni tržnici, na sedanji trenutek jugoslovanskega nogometu.

Vse kaže, da bo morala jugoslovanska nogometna zveza seči zelo globoko, da bo izrula vse korenine plevela, ki je zadušil zdrava zelišča. Zadnji dogodki na jugoslovanskih igriščih so resen pokazatelj zaskrbljujočega stanja in dajejo odgovor na marsikatero vprašanje tudi v zvezi z državno reprezentanco. Mi v zamejstvu smo na »modre« toliko navezani, da včasih pozabimo na nekatero greho in gledamo stvar vedno iz optimističnega zornega kota. Tokrat pa je grehov preveč in še veliki so, da bi se tudi pri nas za trenutek ne zaustavili in se zamislili o zadnjih dogodkih.

Potrebna bo korenita sprememba, če je sploh možna, da bomo že v letošnji zimi, brez kakšnih zadržkov, ponovno navijali za »modre« ob kvalifikacijah za evropsko prvenstvo. Potrebno bo, da z odločilnimi posegi odgovornih pozabimo na ta konec sezone, ki je opozoril, da ima vsaka medalja dve plati.

Čez štiri leta bo mundial v Italiji, to je državi, kjer je tako početje že itak upeljano, vsaj po tem, kar zatrjuje preiskovalec De Biase. Upajmo le, da se ti dve državi, na kateri smo narodnostno oziroma geografsko vezani, ne bosta potegovali le... za naslov, ki z nogometom nima nobene veze. (rudi)

Pavel Gregorič se ne prišteva v vrste vročih navijačev

»Igrri sledim raje s tehnične plati«

20-letni nogometaš Pavel Gregorič je v komaj minuli sezoni igral pri videmskem prvotigašu Udineseju, sedaj pa čaka na razvoj dogodkov v italijanskem nogometnem svetu. Seveda sledi tudi svetovnemu prvenstvu.

"Ne morem se prištevat v vrste vročih navijačev. V prvem delu prvenstva pa sem bil na strani Italije in žal mi je, da je izpadla. Na splošno nisem podlegel emotivnemu valu, ki je spremljal turnir, ko je bila Italija še v konkurenci. Igrri sledim raje s tehničnega vidika."

Oriši nam torej vtise in oceni posamezne ekipe.

"Za ekipe je značilno veliko ravnotežje. Na visoka mesta bi na primer postavil Brazilijo in Dansko, vendar mi je bila všeč tudi Španija. Sovjetsko zvezo sem gledal premalo in bi o njej ne mogel dati obvezujočih ocen. Belgija je moštvo, ki je najboljše "pogrunčalo" taktično razporeditev, Argentina pa ima v svojih vrstah posameznika, ki s svojo vrednostjo lahko nadoknadi drobne pomanjkljivosti celote in sam celo predstavlja razliko, ki odloča o zmagi. Na finalni tekmi pričakujem najlepšo igro vsega turnirja."

Pavla Gregoriča je na zaključnem nagrajevanju, ki ga je Breg priredil ob koncu nogometne šole, marsikdo zaprosil za podpis

So po tvojem mnenju igralci na mundialu optimalno pripravljene glede na hitrost, moč in spretnost?

"Večjo pozornost tem elementom se daje že v razvojni fazi nogometaša. Za vrhunske igralce se predpostavlja, da so že optimalno osvojili vse te elemente, seveda ob upoštevanju osebnih lastnosti, ki nato lahko povečujejo eno ali drugo vrtilno"

Kakšna je vloga trenerja v nogometni ekipi?

"Važen je, vendar ne odločilen. Selektor državne ekipe dobi v roke že

pripravljene nogometaše in mora v glavnem skrbeti za povezavo med njimi in za sistem igre, v katerem bi se optimalno ovrednotile vrline celote in morebitne lastnosti posameznikov. Precej drugače je delo trenerja v klubu, kjer ima več prostora fantazija pri iskanju taktičnih zamisli in mora biti trener primerno podkovan tudi pri izdelavi načrta telesne priprave. Z ozirom na Mehiko menim, da je belgijski trener med vsemi dosegel najboljši uspeh." (B. Križman)

Spored po TV

gorenje

z vami pri sprejemanju MUNDIALA 86

SOBOTA, 28. 6.

20.00 v Puebli: Finale za 3. mesto Rai, KP, LJ

NEDELJA, 29. 6.

20.00 v Ciudad Mexico: Finale za 1. mesto Rai, KP, LJ

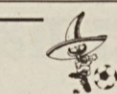
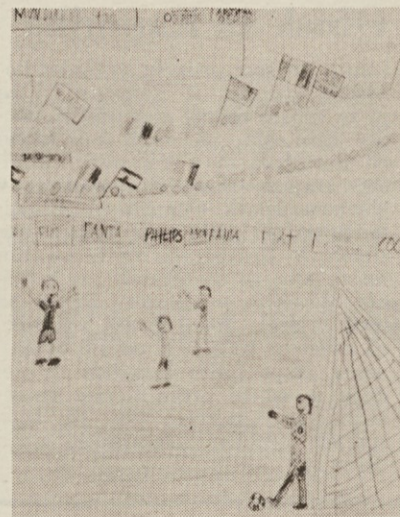
40SS Slovenijašport

TYROLIA

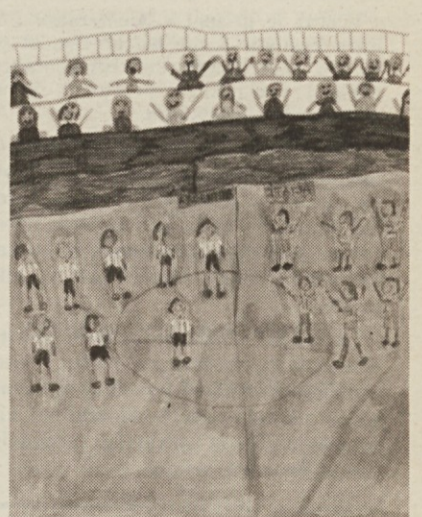
TITAN

...in naši najmlajši

...in naši najmlajši

Na temo mundiala smo tokrat prejeli vrsto risb s šole Oton Župančič od Sv. Ivana. Od leve vidimo izdelke Alenke Giugovaz (4. razred), Rada Šuštersiča (2. razred), Marije Krapež (4. razred) in Barbare Uršič (2. razred).

...v tretjem polčasu ...v tretjem polčasu

Japonska, Kitajska in Maroko kandidirajo

CIUDAD MEXICO — Maroko, Kitajska in Japonska si že sedaj prizadevajo, da bi si izborile organizacijo prvega svetovnega nogometnega prvenstva, ki bi ga priredili izven evropskega in ameriškega področja. Doslej so namreč SP šestkrat priredili v Latinski Ameriki in sedemkrat v Evropi. Prihodnja izvedba (leta 1990) bo, kot znano, v Italiji, štiri leta kasneje pa skoraj gotovo v Braziliji. Za izvedbo leta 1994 se zavzema tudi Maroko, saj je predsednik Havelange večkrat izjavil, da bodo mundial priredili tudi na drugih kontinentih, če bodo dokazali, da imajo primerne strukture.

Havelange je še pristavil, da bi rad videl, da bi turnir leta 2002 bil na Kitajskem. Ker je vmes še Japonska, je torej možno, da bomo od leta 1989 ali najkasneje 2002 prekinili tradicijo, po kateri so mundial priredili le v Evropi ali Ameriki.

Topel sprejem za Špance

MADRID — Čeprav so se predčasno vrnili domov, so navijači priredili Špancem topel sprejem. Še zlasti so bodrili napadalca Eloya, ki je proti Belgiji zadel odločilno enajstmetrovko: "Eloy, amigo, Espana esta contigo", so mu vzklíkali. Manj je bil s sprejemom zadovoljen predsednik španske nogometne zveze José Luis

Roca, ki so ga zasuli s kritikami in zahtevali njegov odstop.

Gledalcev okrog dva milijona in pol

CIUDAD MEXICO — Organizatorji zagotavljajo, da si je vsa srečanja do vključno četrtfinala ogledalo okrog dva milijona ljudi (prodali naj bi 2.111.931 vstopnic). Do konca naj bi na tekme prišlo še okrog 400 tisoč gledalcev.

Najmanjše zanimanje je vladalo za tekmo Madžarska - Kanada (le 13.800 prodanih vstopnic), največ pa so jih našli na srečanju Madžarska - Urugvaj (114.660).

TRIMAC S.r.l.

IMPORT - EXPORT

Strojna oprema za lesno industrijo

Narodna ulica 124 — Opčine (Trst)
Tel.: 040/211732 — Telex: 460405 TRIMAC I

FARCO S.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 - TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel.: (040) 65134/5
Tx.: 461012

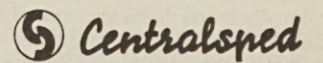
KEMIJA FARMACEVTIKA

FILIALA GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

S.R.L. IMPORT - EXPORT

TRST — Ul. Ghenga 2
TEL. (040) 64535 - 64449
Telex: 460517 TECHNIA I

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN PREVOZ

Filiale: MILAN SEDEŽ: Miramarski drevored 3
GORICA Telefon: (040) 417831/5
FERNETIČI Telex: 460140 CENTIS I
Carinska služba, zbirni promet, skladišča, pomorski prevozi, avio promet, suhozemski transport

Plavanje: svetovni rekord Biondi (ZDA) 100 m prosto v 48''74

ORLANDO (ZDA) — Ameriški plavalec Matt Biondi je na selekcijah v svoji državi dosegel nov svetovni rekord na razdalji 100 m. Plaval je v času 48''74, kar je 21 stotink manj od prejšnjega rekorda, ki ga je sam dosegel avgusta lani v Kaliforniji. V zadnjih štirinajstih letih je bil rekord na tej razdalji izboljšan le dvanajstkrat. Leta 1972 je Spitz razdaljo preplaval v 51''47; odtlej pa so rekorde izboljšali le ameriški plavalci.

Košarkarski četverboj

Od danes do sobote bo v Veroni mednarodni košarkarski četverboj z udeležbo državnih reprezentanc Italije, Kanade, Avstralije in Argentine.

Salciccia na začasnih svobodi

Gianfranco Salciccia, ki je skupaj s Carbonejem glavni obtoževalec nogometnih društev in igralcev v zvezi s črnimi stavami, je bil izpuščen na začasno svobodo. Sodnik Marabotto, ki vodi preiskavo, je poudaril, da se je Salciccia lepo izkašljaval in povedal vse...

Wimbledon: še presenečenja na startu Tudi Jarryd izločen

LONDON — Za Connorsom (nosilec skupine 3) je bil v prvem kolu teniškega turnirja v Wimbledonu izločen tudi šved Jarryd, lanski polfinalist. S 3:6, 6:4, 7:6, 6:2 ga je premagal malo poznani Južnoafričan Edwards. Finalist v Rimu Pernof je s 6:2, 6:4, 6:4 izločil Američana Depalmerja.

Teniška lestvica ATP

Na rang lestvice teniških igralcev ni prišlo do sprememb. Lestvica je naslednja: 1. Lendl, 2. Wilander, 3. Connors, 4. McEnroe, 5. Noah, 6. Becker, 7. Edberg, 8. Nyström, 9. Leconte, 10. Jarryd.

Trofeja Jugoslavije

Na Reki in v Poreču se bo danes začel tradicionalni rokometni turnir za Trofejo Jugoslavije. V skupini A so Poljska, Jugoslavija, Španija in Italija, v skupini B (Poreč) pa SZ, Vzhodna Nemčija, Madžarska in Jugoslavija under 21. Za Italijane bi bil

velik uspeh, če bi se izognila zadnjemu mestu. Med »azzurri« je tudi član Cividina Bozzola.

Nogometna borza

Pomanjkanje denarja, dolgovi, črne stave so močno vplivali na nogometno borzo, ki se je včeraj končala v Milanu brez večjih pretresov. Treba pa je poudariti, da se lahko družva še naprej dogovarjajo z igralci, ki niso obnovili pogodbe s svojimi dosedanjimi klubi. Tudi Triestina ni sklenila prav nobene kupčije, niti ni nikogar prodala. Zamenjava Galderisi - Rossi med Verono in Milanom ostaja tako edino veliko presenečenje, najbolj aktiven pa je bil Milan z nakupi Donadonija, Gallija in Massara.

Dirka po Furlaniji

V soboto bo s startom v San Vito ob Tilmentu 13. izvedba dirke po Furlaniji za poklicne kolesarje. Proga meri 210 km, cilj pa bo v Nevi di Sacle. Na startu bodo vsi najboljši italijanski kolesarji.

S petkovega občnega zbora ZSSDI

Deželni občni zbor Združenja slovenskih športnih društev v Italiji je bil letos v Nabrežini, udeležilo pa se ga je zadovoljivo število delegatov 24 od 31 društev članic naše krovne telesnokulturne organizacije. Na sliki: delegati glasujejo za sprejem atletskega, košarkarskega in odbojarskega kluba Bor

V Radovljici vsakoletno športno srečanje manjšin

V soboto in nedeljo bo na sporedu v Radovljici redno športno srečanje slovenskih manjšin, katerega organizira Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije. Ponovno se bo srečala mladina, ki živi izven meja matične domovine in sicer v Železni županiji na Madžarskem, na Koroškem in pri nas. Na tekmovanju bodo sodelovali tudi domačini, ki so v bistvu gostitelji prireditve. Na sporedu bodo že tradicionalne tekmovalne panoge in sicer nogomet, namizni tenis za moške in ženske ter šah. Dekleta iz Železne županije se bodo pomerile z domačinkami tudi v rokometu. Morda bi bilo umestno pomisliti, da bi se tudi mi vključili v to tekmovanje, saj smo začeli gojiti to panogo v šolah. Jedro nogometne ekipe sestavljajo mladinci

Zarje, ki so se letos kar dobro odrezali, medtem ko bo sestava namiznoteniške ekipe domena Krasa, ki bo poslal na to tekmovanje mlade upe. Šahisti sestavljajo že dobro uigrano in rutinirano skupino.

Že večkrat smo poudarili, da ni bistvo teh srečanj zmaga, tudi če so dvoboji vedno nekompromisni, ampak srečanje mladih, ki živijo v izredno različnih pogojih kljub temu, da so vsi pripadniki istega naroda. Program bo popestril obisk v tovarni športne opreme Elan, ki je vsem ljubiteljem športa dobro znana. Organizatorji so tudi poskrbeli za to, da bodo vsi udeleženci lahko sledili zvečer nogometni tekmi za tretje in četrto mesto iz Mehike. (Z. K.)

Končano zamejsko balinarsko prvenstvo Zmagoslavje nabrežinskega Sokola

Z zmagoslavjem nabrežinskega Sokola se je zaključilo letošnje zamejsko balinarsko prvenstvo, ki je bilo nedvomno eno najuspešnejših doslej, predvsem zaradi nove formule in nje govornem izredno tekočem in regularnem poteku. V ponedeljek so odigrali pare zadnjega kola, dan kasneje pa so nadomnadili še dve zaostali srečanja. »Big match« zadnjega kola je bil v Repnu, kjer je proti zadnjemuvrščenu Kraškemu domu gostoval Kras, ki je potreboval celoten izkupiček, če je še hotel upati na prvo mesto. Vse se je za Kraševce pričelo v najboljšem redu, saj so po neoporečni zmagi četverke in dvojice povedli z 2:0, vse njihove račune pa je postavil na glavo Ninko Škarabot, ki je po odlični igri strl odpor povprečnega Krasovega predstavnika Dell'Anna. Za lepo presenečenje pa je po lanskem zadnjem

mestu poskrbela Gaja, ki se je v zadnjem trenutku povsem nepričakovano visoko, a povsem zaslužno zmago nad Danico s 3:0 in uspehom v zaostalem srečanju s Poletom, prebila nič manj kot na 3. mesto, ki je pravično plačilo za odlične padriško - gropajske balinarje, ki so bili skupaj s Sokolom najuspešnejša ekipa v drugem delu prvenstva. Povsem pa je tokrat razočarala Zarja, ki je v ponedeljek najprej visoko podlegla Poletu, kljub temu, da so njeni predstavniki na Opčinah odlično igrali, vseeno pa tokrat niso mogli do živega razpoloženim poletovcem, dan kasneje pa je prepustila Sokolu še igro dvojic, ki so jo pred kratkim prekinili zaradi dežja.

Izidi zadnjega kola: Polet - Zarja 3:0 (11:9, 11:6, 11:5); Gaja - Danica 3:0 (11:3, 11:3, 11:2); Kraški dom -

Kras 1:2 (11:7, 8:11, 1:11). Počival je Sokol.

Izidi zaostalih srečanj: Gaja - Polet 2: (11:9, 11:9, 3:11); Zarja - Sokol 0:3 (9:11, 8:11, 7:11).

Končna lestvica: 1. Sokol 23 točk; 2. Kras 21, 3. Gaja 19, 4. Danica 17, 5. Polet 16, 6. Zarja 16 in 7. Kraški dom 14 točk.

Jutri ob 20. uri bo v Zgoniku družabni večer, med katerim bodo nagradili najboljšo tri uvrščene ekipe, Sokol pa bo iz rok Poleta prejel prehodni pokal ZSSDI. Vabljeni so predvsem člani sedmih balinarskih društev, ki so se udeležila letošnjega zamejskega balinarskega prvenstva, poleg njih pa so dobrodošli tudi vsi ostali prijatelji, simpatizerji in ljubitelji prijetnih večerov. Skratka, vrata so vsem odprta. (Z. S.)

EP V KOTALKANJU Poletovec Samo Kokorovec v Amsterdamu

Včeraj je prispel v Amsterdam Poletov kotalkar Samo Kokorovec, ki se bo kot član italijanske reprezentance udeležil evropskega prvenstva v umetnostnem kotalkanju.

Večer pred odhodom, je bila na kotalkališču Poleta skromna slovesnost, na kateri so odborniki in atleti zaželeli Samu, da bi se kar najbolje odrezal na letošnjem prvenstvu, ki bo kakovostno mnogo težje, kot je bilo lansko.

Ob tej priložnosti je bivši dolgoletni odbornik Poleta Marino Košuta v imenu podjetja RESIM izročil predstavniku kotalkarske sekcije denarni ček kot sponsorizacijo in spodbudo za nadaljnje plodno delo sekcije.

Serija nastopov naših kolesarjev Adrievci na več frontah

Kolesarji lonjerskega kluba Adria nadaljujejo s pozitivno serijo nastopov na dirkah po naši deželi. Po uspehu na kronometru v Tolmeču so premočno zmagali v nedeljo na naporni dirki v Trstu s ciljem pri Obelisku, kjer je v mlajši kategoriji slavil Doljak, med starejšimi pa je bil najhitrejši Cerasari, tretji pa Hafner. Medtem ko bo v nedeljo na sporedu deželno prvenstvo bo 6. julija na vrsti jubilejna 10. izvedba dirke na kronometer za trofejo Agraria Močilnik, ki jo bo kolesarski klub Adria priredil na trasi Bazovica - Opčine - Bazovica, s startom ob 10. uri. Med drugimi pomembnejšimi nastopi pa je za člane lonjerskega društva prav gotovo sodelovanje na kolesarskem maratonu Franja, ki bo 20. julija letos. (R. Pečar)

Obisk iz Kamnika

Jutri bo spet prispela v Lonjer karavana kolesark iz Kamnika, ki se je že drugič podala pod geslom »Dobro dan naši« na obisk k rojakom na Koroškem in v Furlaniji - Juljski krajini. Dvanajst kolesark, v glavnem delavk kamniškega Svilanita, je na pot odšlo v torek in po postanku v Dravogradu odšlo na Koroško, kjer so se ustavile pri koroških Slovencih v Celovcu. Danes pa bodo prispele preko Trbiža v Bovec, od koder se bodo jutri podale na nadaljnjo etapo preko Kobarida do Čedadu in od tu preko Gorice in Selsjana do Lonjerja, kjer jih bodo sprejeli sodelavci kolesarskega kluba Adria. (R. Pečar)

MLADINSKE IGRE: namizni tenis Uspehi bratov Škarabot v pokrajinskem merilu

Vrsti lepih dosežkov goriških športnikov v letošnji uspešni sezoni, se pridružuje uspeh najmlajših Domovih namiznoteniških igralcev, ki so slavili na pokrajinskem delu mladinskih iger. Pri posameznikih je zaslužno osvojil prvo mesto Sandro Škarabot, ki je bil za razred boljši od ostalih tekmovalcev. Z zelo dobro napadalno igro je gladko premagal vse nasprotnike in si tako priboril pravico, da bo lahko nastopal tudi na deželnem finalu, ki bo v soboto v Trstu.

Dobro je zaigral tudi njegov dvojček Steno, ki pa je imel precej smole in se je moral zadovoljiti s petim mestom.

Tudi v igri dvojic sta se brata Škarabot zares dobro izkazala in sta presenetljivo osvojila prvo mesto. (MAL)

šport na primorskem

Rokometašem Astre ni uspel podvig

Rokometaši Astra Jadrana iz Hrpej se niso uvrstili v drugo zvezno ligo. V dveh kvalifikacijskih srečanjih z Mehaniko iz Metkovičev so v dveh srečanjih iztržili premalo. V gosteh so izgubili z 8 zadetki razlike, tako da zmaga na domačem igrišču s tremi goli razlike ni zadostovala.

Novogoriški nogometaši Vozil so končali tekmovanje v slovenski ligi s porazom doma proti Integral Olimpiji 1:3. Zagotovili so si sicer obstanek v ligi toda z 10. mestom ne morejo biti zadovoljni. Nov drugoligaš je Maribor.

Prvenstvene boje pa nadaljujejo hlanarji. V primorskem derbiju 1. zvezne lige je sezanska Skala premagala izolski Jadran.

Med večje športne dogodke preteklih dni na Primorskem je sodilo mladinsko tekmovanje za atletske pokal Jugoslavije v Postojni.

**Nocoj
konjske dirke na
HIPODROMU MONTEBELLO**

od 20.45 dalje

Teniški turnir Gaje Hill sport Baldassin v četrtfinalu

Na padriških teniških igriščih se nadaljuje pokrajinski turnir za nekategorizirane igralce Hill sport, ki ga priraja teniški odtok Gaje in sodi v okvir športnega tedna tega našega kraškega združenja. Na turnir se je vpisalo kar 67 tekmovalcev, od teh šest gajejcev. Doslej so opravili že veliko izločilnih dvobojev, z jutrišnjim dnevom pa bodo na sporedu četrtfinalni spopadi. Od gajejcev je bil najbolj uspešen mladi Baldassin, ki je osvojil kar tri dvoboje in se bo za vstop v polfinale jutri zjutraj ob 11. uri pomeril z nosilcem skupine tri Vizintinom od teniškega kluba Terni. V osmini finala je Baldassin poskrbel za pravi podvig, saj je izločil nosil-

ca skupine šest Procenteseja. Gajevec Pregarc se je prebil do 16-ine finala, kjer pa ga je izločil Longo, sicer prvotnega odbojkar Volley balla in državne mladinske reprezentance. Ostali slovenski igralci so zmagali v prvem kolu, dlje pa se niso prebili. Izidi: 32-INA FINALA: Pregarc - Giroto 6:0, 6:1; Plesničar - Bourlot 6:0, 6:0; Milkovič - Croce 6:4, 4:6, 6:1; Rudež - Pasino 6:2, 6:0. 16-INA FINALA: M. Magris - Plesničar 6:2, 6:2; R. Magris - Milkovič 7:6, 6:1; Baldassin - Ugrin 6:2, 6:0; T. Sain - Rudež 6:3, 6:3; Pregarc - Mauric 2:6, 6:3, 6:2; OSMINA FINALA: Baldassin - Procentese 7:6, 6:3; Longo - Pregarc 7:6, 6:2.

obvestila

TPK SIRENA

vabi na jadralne tečaje v razredu optimist in na jadrlnih deskah. Koledar tečajev optimist: 1. tečaj od 30.6. do 6.7., 2. od 7.7. do 13.7., 3. od 14.7. do 20.7., 4. od 21.7. do 27.7. Koledar tečajev za jadralne deske od 7.7. do 12.7. Vpisovanje in pojasnila vsak dan od 18. do 20. ure razen ob torkih, nedeljah in praznikih na pomorskem sedežu - Miramarski drevored - telefon 422-696.

NAMIZNOTENIŠKA SEKCIJA SZ BOR

organizira od 1. do 31. julija namiznoteniške poletne igre na stadionu 1. maj, v jutranjih urah, za otroke od 7. do 13. leta. Vpisnina 15.000 lir. Vpis in informacije na številko 745092 (Gabrijel Raseni), od 14. do 17. ure.

JK ČUPA

obvešča, da je društveni prostor v sešljanskem zalivu na razpolago članom in prijateljem vsak dan od 9. do 19. ure. Obenem sporoča, da je na razpolago še nekaj mest za tedenske TEČAJE JADRANJA.

SZ SLOGA

sklicuje REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v ponedeljek, 30. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

SZ GAJA

obvešča, da sprejema vpisovanje za nogometni turnir 4 proti 4 do nedelje, 29. t. m., za turnir v odbojki do sobote, 28. t. m. Vpisovanje za nočni tek pa do sobote, 5. julija, ali pa uro pred startom. Tel. 040/226115.